

Ószövetség

Ószövetség

- i.e. 1200-i.e.200-ig keletkezett
- Változatos műfaj: krónikák, elbeszélések, himnuszok
- A cím jelentése: Isten a kiválasztott nép őseivel (Ábrahám, Izsák, Jákob) szövetséget köt
- Vallási és világi tartalmú műveket is tartalmaz
- Nyelve: héber, arámi,
- Újdonsága: monoteizmus

Ószövetség

- Szerkezete:
- **1. rész:** 1-5. könyv-TÓRA=törvény, tan
i.e. V. sz.

szerzője: Mózes(valószínűleg)

A világ teremtésétől a zsidó nép honfoglalásáig mutatja be az eseményeket.

Részei: Genesis= a világ és az ember teremtése
az első bűn
Káin és Ábel – a testvérgyilkosság
a vízözön – Noé
József története
a 10 parancsolat

Ószövetség/Teremtéstörténet/1.

- 1-11. fejezet: a világ és az emberiség őstörténetét mondja el népies elbeszélésben elképzelésben.
- Monoteista jellegű
- 1 isten 6 nap alatt teremti meg a világot és az embert
- Isten a puszta szavával teremti a mindenséget
- A 6 napos teremtés során a világ egyre rendezettebb, tökéletesebb lesz.
- Nyelvezete: szó-szócsoport ismétlés,
gondolatritmus

Ószövetség/Teremtéstörténet/1.

- 6 napos teremtés
- 1-3. nap: a szétválasztás ideje
- 4-6. nap: a feldíszítés ideje
- 7. nap: a megpihenés ideje – az emberi munkavégzés mintájára
- Teremtés a szó erejével történik
- A teremtés 3-as tagolódása: legyen
lett
jó

Ószövetség/Teremtéstörténet/1.

Szétválasztás:(3 nap)

„Kezdetben teremté Isten az eget és a földet”

1. nap: világosság(nappal) és a sötétség(éjszaka)

2. nap: égbolt és az alsó és felső vizek

3. nap: föld(száraz) és tenger(vizek)

növények(maghozó füvek, gyümölcsfák)

Ószövetség/Teremtéstörténet/1.

- Feldíszítés: (3 nap)
- 4. nap: világítótestek az ég mennyezetén, hogy elválasszák a nappalt és az éjszakát, és a csillagok
- 5. nap: halak, madarak(nemök szerint)
- 6. nap: szárazföldi állatok(nemök szerint)
ember teremtése „a mi képünkre és hasonlatosságunkra” férfinak és nőnek, hogy uralkodjon mindenen a Földön

Ószövetség/Teremtéstörténet/1.

- 7. nap: a megpihenés napja,
- Isten ezt a napot megáldotta, mert ekkor szűnt meg minden munkája(szombat)
- $3+3+1=7$
- A 3-as és a 7-es szent szám, mert a tökéletesség, az istenség kifejezője

Ószövetség

- **2. rész:**
- 18 könyvet tartalmaz – „Szent iratok”, történeti könyveknek is nevezik, mert a zsidó nép történetét foglalják össze a honfoglalástól kezdődően.
- Történetek: Sámson története,
Dávid és Góliát,
Zsoltárok könyve,
Énekek éneke

Ószövetség/Zsoltárok könyve

- Különböző korokban és különböző műfajokban keletkezett liturgikus(szertartásokon használt) énekek gyűjteménye.
- A 150 költeményt változatos tartalom és műfaj jellemzi(himnusz, könyörgés, panasz, ima, stb.)
- A líra én a saját vagy egy közösség nevében szól a világhoz és Istenhez való viszonyáról.
- A bibliai hagyomány a zsoltárok nagy részét Dávid királynak, a többit más szerzőknek tulajdonítja.
- Verstani jellemzőjük :a figura etymologica(a szó tövének ismétlésén alapuló alakzat)

Ószövetség

- **3. rész:**
- 16 könyvből áll, a próféták könyve
- (Próféta= Isten szavait magyarázza, hirdeti)
- Terjedelem alapján: 4 nagypróféta:Ézsaiás,
Dániel,
Jeremiás,
Ezékiel
12 kispróféta:Zakariás,
Habakuk ,
Jónás, stb.

Ószövetség

- **Tízparancsolat:**
- 1. Uradat, istenedet imádd és csak neki szolgálj!
- 2. Isten nevét hiába(a szádra) ne vedd!
- 3. Az Úr napját szenteld meg!
- 4. Atyádat és anyádat tiszteld!
- 5. Ne ölj!
- 6. Ne paráználkodj!
- 7. Ne lopj!
- 8. Ne hazudj és mások becsületében kért ne tégy!
- 9. Felebarátod házastársát ne kívánd!
- 10. Mások tulajdonát ne kívánd!